

Dosarul nr. 3ra-1437/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. R. Berdilo)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Mihaila, A. Minciuna)

ÎNCHEIERE

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Manuel III Luaces, reprezentat de avocatul Victor Munteanu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Manuel III Luaces împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, funcționarul public Andrian Crețu cu privire la anularea deciziei, încasarea prejudiciului moral și al cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Manuel III Luaces și s-a menținut hotărârea din 5 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă:

La 7 martie 2018, Manuel III Luaces a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, funcționarul public Andrian Crețu cu privire la anularea deciziei, încasarea prejudiciului moral și al cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la data de 7 martie 2018 Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a emis decizia nr. 13 de returnare a lui Manuel III Luaces (născut la 20 martie 1969), de pe teritoriul Republicii Moldova.

Reclamantul a menționat că, a primit o citație din partea Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova pentru a se prezenta la data de 7 martie 2018, ora 14.00, la sediul Biroului, în calitate de contravenient.

A relatat că, la 6 martie 2018 s-a adresat avocatului Victor Munteanu, care l-a contactat telefonic pe ofițerul Secției combaterii șederii ilegale a Direcției combaterii șederii ilegale a străinilor a Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Ion Căruntu, și împreună au convenit să schimbe data audierii, din motiv că avocatul la data și ora respectivă era antrenat într-un proces de judecată.

A adăugat că, deși a fost stabilită data audierii, la 7 martie 2018, aproximativ la ora 11:20min., la domiciliul reclamantului s-au prezentat două persoane necunoscute, care, fără a comunica identitatea sau fără a întocmi un proces-verbal, au lăsat în ușa de la intrarea în locuință a reclamantului o decizie.

Manuel III Luaces a afirmat că, prin această decizie, contrar înțelegerii stabilite între avocat și ofițer, a fost informat că urmează să părăsească teritoriul Republicii Moldova în decurs de 5 zile, adică până la data audierii stabilite pentru 13 martie 2018, fiind informat inclusiv și despre faptul că, actul dat reprezintă înștiințarea pentru îndepărtarea imediată, or, sub escortă, în cazul nerespectării termenului prevăzut în decizie.

A explicat că, nu este de acord cu decizia nr. 13 din 7 martie 2018 emisă de Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, susținând că aceasta este ilegală și urmează a fi anulată de instanța de judecată.

A mai invocat că, în decizia contestată, în mod neîntemeiat se face trimitere la prevederile art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova, or, norma legală enunțată, stabilește imperativ termenul de returnare de maximum 15 zile calendaristice, pe când, indicarea în decizia contestată a termenului de 5 zile este o mențiune ilegală, deoarece, nu se bazează pe lege.

A susținut că, norma legală stabilește imperativ motivele returnării, și anume, în cazul în care străinului i s-a anulat viza, pe când, dânsul nu care sub incidența acestui motiv, deoarece, până în prezent, reclamantul nu a fost înștiințat în careva mod despre anularea vizei sale, anularea, urmând a fi dispusă de autoritatea competentă.

Conform prevederilor aceleiași norme, decizia de returnare în termen de maximum 15 zile este aplicabilă străinilor, a căror ședere a devenit ilegală, pe când Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, incorect a interpretat legislația, considerând că odată ce a fost emisă decizia de refuz la prelungirea dreptului de ședere provizorie, șederea lui a devenit ilegală.

Manuel III Luaces a precizat că, decizia de returnare pe motiv de refuz la prelungirea dreptului de ședere provizorie cade sub incidența unei alte norme legale, și anume a art. 50 alin. (1) lit. b) din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova. Astfel, că, la 7 martie 2018, a depus la Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cerere de clarificare a modalității de ședere în continuare pe teritoriul Republicii Moldova, în sensul fie a prelungirii permisului avut anterior, fie depunerea unei noi cereri, în temeiul numirii sale în calitate de administrator la Societatea cu Răspundere Limitată „SM Power”.

În acest context, având temei eventual de a depune o cerere nouă de acordare a șederii pe teritoriul Republicii Moldova. La cererea depusă la Biroul Migrație și Azil, a anexat și un demers din partea noului angajator, cu solicitarea de a i se elibera permis provizoriu de ședere.

În opinia reclamantului, a fost emisă în mod abuziv decizia de returnare în termen de 5 zile, înainte a 4 zile nelucrătoare, cu riscul să fie reținut și returnat sub escortă, or, autoritățile competente intenționează să-l returneze, fără a-i oferi posibilitatea să depună actele necesare în virtutea noilor circumstanțe.

A specificat că, un alt temei de anulare a deciziei contestate îl constituie și faptul că, în această decizie nu este indicată data, ora și locul eventualei returnări, situație ce

contravine prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, în sensul în care Regula 39 din regulile Curții oferă posibilitatea de a aplica măsuri provizorii, dacă persoana urmează să fie extrădată, expulzată sau returnată într-o țară, unde aceasta riscă să fie supusă torturii sau tratamentelor inumane sau degradante.

A relevat că, la data de 7 martie 2019, a depus la Curtea Europeană cerere în baza Regulii nr. 39 a Curții, prin care a solicitat interzicerea returnării lui de pe teritoriul Republicii Moldova, iar prin scrisoarea din 9 martie 2018, Curtea a expediat un răspuns în regim de urgență prin care a solicitat să fie informată neîntârziat despre deciziile instanțelor naționale, precum și despre data, ora și țara unde urmează a fi returnat.

Un alt temei de anulare a deciziei contestate invocat de reclamant îl constituie și faptul că, decizia conține referință la normele legale inexistente în legislația națională, fiind invocat precum că, exercitarea căii de atac nu are efect suspensiv de executare a deciziei de returnare.

Reclamantul a mai invocat că, nu a depășit termenul legal de ședere pe teritoriul Republicii Moldova, or acesta la 12 ianuarie 2018, a părăsit teritoriul Republicii Moldova și a revenit în țară la aceeași dată.

Manuel III Luaces a solicitat anularea deciziei nr. 13 din 7 martie 2018 a Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne Republicii Moldova de returnare a lui de pe teritoriul Republicii Moldova, încasarea prejudiciului moral în mărime de 40 000 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 5 octombrie 2018 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost respinsă acțiunea depusă de către Manuel III Luaces.

Prin decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Manuel III Luaces și s-a menținut hotărârea din 5 octombrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanțele inferioare din înscrisurile cauzei au reținut că, după expirarea permisului de ședere provizorie, adică după 6 iulie 2017, reclamantul/apelantul nu a beneficiat de un act legal (permis de ședere) pentru a se afla pe teritoriul Republicii Moldova. Prezintă relevanță faptul că, cererile străinului cu privire la prelungirea dreptului de ședere a investitorului străin, au fost respinse de autoritatea competentă, iar decizia de refuz nu a fost contestată de reclamant.

La data de 23 octombrie 2019, Manuel III Luaces, reprezentat de avocatul Victor Munteanu a depus recurs împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că, consideră hotărârea instanței de fond și decizia instanței de apel ca fiind nemotivate, iar instanțele de judecată nu s-au expus asupra încălcărilor Convenției europene indicate pe parcursul examinării cauzei.

A menționat că instanțele ierarhic inferioare au ignorat argumentele reclamantului/apelantului și nu au aplicat direct articolele invocate din Convenție. De asemenea, ambele instanțe nu au adus nici un argument referitor la dubla incriminare în privința reclamantului, în sens că a fost emisă o decizie de returnare în paralel cu inițierea unei proceduri contravenționale, fapt pentru care a fost citat.

La fel, instanțele au examinat superficial argumentele, iar pe majoritatea argumentelor și solicitării de a aplica prevederile Convenției nici nu s-au expus.

În drept, și-a întemeiat recursul în baza dispozițiilor art. 429, 430, 431, 432, 434, 436, 437 și 435 din Codul de procedură civilă.

Recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Prin referința depusă la data de 28 noiembrie 2019 Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne Republicii Moldova a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei contestate.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 244 alin. (1), 245 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 25 septembrie 2019, iar conform avizului de recepție/livrare reprezentantul recurentului a recepționat-o la 9 octombrie 2019.

Prin urmare, recursul depus de către Manuel III Luaces, reprezentat de avocatul Victor Munteanu la data de 23 octombrie 2019 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Manuel III Luaces, reprezentat de avocatul Victor Munteanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației

prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de către Manuel III Luaces, reprezentat de avocatul Victor Munteanu asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Manuel III Luaces, reprezentat de avocatul Victor Munteanu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Manuel III Luaces, reprezentat de avocatul Victor Munteanu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu